

Panium - Nambari ya Kumi na Nne

Kukatishwa Tamaa kama Ufunguo wa Mtihani wa Hekalu

Jeff Pippenger

2026-02-18

Mada ya patakatifu ilikuwa “ufunguo” uliufumbua masikitiko ya tarehe 22 Oktoba, 1844 mwanzoni mwa ujumbe wa malaika wa tatu, na ni mada ya masikitiko hayo ndiyo “ufunguo” wa kuufungua ujumbe wa patakatifu kuhusu jaribio la hekalu mwishoni mwa ujumbe wa malaika wa tatu.

Nami nitakupa funguo za Ufalme wa mbinguni; na lolote utakalofunga duniani litafungwa mbinguni; na lolote utakalofungua duniani litafunguliwa mbinguni. Mathayo 16:19.

Ukweli kwamba tarehe 11 Septemba 2001 hueleweka kama “9/11”, sambamba na “911” kuwa ishara ya mwito wa dharura nchini Marekani, ulibuniwa na Yule Aliyebuni vitu vyote. Kuelewa kuvunjika kwa matumaini kulikotokea tarehe 18 Julai 2020 ndiko kunakowezesha kuitambua harakati ya wale laki moja na arobaini na nne elfu kama ilivyo; lakini ni kwa wale tu wanaotaka kuona kwamba Yesu hulidhihirisha la kiroho kupitia la kiasili leo hii, wala si kwa namna tofauti na Alivyofanya miaka elfu mbili iliyopita. Maono ya “20/20” ndiyo bora kabisa unayoweza kuwa nayo, na kuvunjika kwa matumaini kwa mwaka 2020 ni alama ya njia inayoruhusu hekalu kutambuliwa katika historia ya kinabii ya wale wanawali kumi.

"Mfano wa wanawali kumi katika Mathayo 25 pia unaonyesha uzoefu wa watu Waadventista." Pambano Kuu, 393.

Uwezo wa kuona 20/20 huwa hata bora zaidi unapounganishwa na mtazamo wa baada ya tukio unaowakilishwa na kweli za kimsingi. Paulo anafundisha kwamba “roho za manabii ziko chini ya roho za manabii,” na mabikira wa Mathayo kwa hiyo ndio hao hao mabikira ambao Yohana anawatambulisha kuwa ni mia moja arobaini na nne elfu, naye Yohana anawataja kama mabikira katika Ufunuo 144.

Hawa ndio wale ambao hawakujitia unajisi kwa wanawake; kwa maana ni wanawali. Hawa ndio wale wamfuatao Mwanakondoo popote aendapo. Hawa walikombolewa miongoni mwa wanadamu, wakiwa malimbuko kwa Mungu na kwa Mwanakondoo. Ufunuo 14:4.

Malimbuko ya msimu wa vuli ni mabikira wanaomfuata Mwanakondoo kuingia hekaluni, na “ufunguo” wa kulielewa hekalu ni kuvunjika kwa matumaini kulikotokea mwaka 2020.

Na ufunguo wa nyumba ya Daudi nitautia begani mwake; naye atafungua, wala hapana atakayefungua; naye atafunga, wala hapana atakayefungua. Isaya 22:22.

Ikiwa Mwadventista atakuwa miongoni mwa 144,000, atakuwa, kwa ulazima wa kinabii, amekumbwa na kuvunjika kwa matumaini ambako kumesababishwa na kuwasilishwa hadharani kwa utabiri uliokosa kutimia.

"Mara nyingi naelekezwa katika mfano wa wanawali kumi, ambao watano walikuwa wenye busara, na watano wapumbavu. Mfano huu tayari umetimia na utatimika kwa kila herufi, maana unahusu kwa namna ya pekee wakati huu, na, kama vile ujumbe wa malaika wa tatu, umetimia na utaendelea kuwa ukweli wa sasa hadi mwisho wa wakati." Review and Herald, Agosti 19, 1890.

Vita vya Panium katika mstari wa kumi na tano wa Danieli sura ya kumi na moja ni vita vinavyopelekea mstari wa kumi na sita, ambao unaibainisha sheria ya Jumapili nchini Marekani.

Basi mfalme wa kaskazini atakuja, ataweka boma la kuzingira, naye atatwaa miji iliyo na ngome imara zaidi; na majeshi ya kusini hayataweza kustahimili, wala watu wake wateule, wala hakutakuwapo na nguvu za kusimama kumpinga. Danieli 11:15.

Katika aya hii, Marekani inamshinda Urusi, pamoja na watu teule wa Urusi. Lakini katika aya inayofuata, hakuna awezaye kusimama dhidi ya kuibuka kwa Roma, ambayo inaainisha Yuda na Yerusalemu kuwa hatua ya kwanza katika kuuteka ulimwengu; kwa kuwa Roma iliinuka kama ufalme wa nne katika unabii wa Biblia. Kwa kusimama katika nchi tukufu halisi katika aya ya kumi na sita, ishara ya mamlaka ya Roma halisi ilikuwa ndani ya nchi tukufu halisi; hivyo, ikitolea mfano aya ya arobaini na moja, wakati alama ya mamlaka ya Roma ya kiroho inalazimishwa juu ya nchi tukufu ya kiroho ya Marekani.

Pembe mbili za mnyama wa nchi wa Ufunuo kumi na tatu zinawakilisha Ujamhuri na Uprotestanti. Katika aya ya kumi na tano ya Danieli kumi na moja Antioko Magnusi, ajulikanaye kama Antioko wa Tatu na Antioko Mkuu, anamshinda ufalme wa kusini, unaowakilishwa na nasaba ya Ptolemai. Antioko anamwakilisha Donald Trump na mfalme wa kusini anamwakilisha Urusi. Vita vya Panio ni vita kati ya Marekani na Urusi, na watu teule wa Urusi; vita ambavyo Antioko alishinda, lakini baadaye aliona ufalme wake ukatekwa na Roma halisi, ambayo ndiyo nguvu ya aya ya kumi na nne, inayoweka msingi wa maono ya nje ya pembe ya Ujamhuri ya yule mnyama wa nchi. Maono ya ndani yanawakilishwa na pembe ya Kiprotestanti ya yule mnyama wa nchi. Pembe zote mbili ziko katika vita vya Panio, kwa kuwa Petro yupo hapo kama Mprotestanti pamoja na ujumbe wake kutoka katika kitabu cha Yoeli.

Miaka 250

Tunapozingatia mistari miwili ya mnyama wa nchi, tunagundua kwamba mnamo 1776 mnyama wa nchi alianza kuibuka, na kufikia 1798, (miaka ishirini na miwili baadaye) mnyama wa baharini wa Ufunuo kumi na tatu alipata jeraha lake la mauti, na mnyama wa nchi akaanza utawala wake kama ufalme wa sita katika unabii wa Biblia. Miaka mia mbili na hamsini baadaye, mnamo mwaka 2026, tumezinduka kuhusu mtihani wa ndani wa hekalu ulioanza tarehe 8 Mei 2025.

Miaka ile "250" pia imeunganishwa na Antioko Mkuu. Tukianza na amri ya mwaka 457 K.K., na kuhesabu kutoka kwa amri hiyo miaka mia mbili na hamsini, tunafika mwaka 207, miaka saba kabla ya vita vya Panium, na miaka kumi baada ya Ptolemy kumshinda Antioko katika vita vya Rafia, ambavyo vinawakilishwa katika mstari wa kumi na moja wa Danieli kumi na moja. Danieli 11:11 bila shaka ni mstari wa nje wa pembe ya Ujamhuri unaolingana na Ufunuo 11:11, ambao ni

mstari wa ndani wa pembe ya Uprotestanti. Danieli na Ufunuo ni kitabu kimoja, na Ufunuo hutumia mihuri kama alama za unabii wa nje na makanisa kama alama za unabii wa ndani ulio sambamba.

Cyrus anawakilisha amri zote tatu, kwa maana haiwezekani kuwa na amri ya tatu bila amri ya kwanza na ya pili.

“Katika sura ya saba ya Ezra amri hiyo inapatikana. Aya 12–26. Katika umbo lake lililo kamili zaidi ilitolewa na Artashasta, mfalme wa Uajemi, mwaka 457 K.K. Lakini katika Ezra 6:14 nyumba ya Bwana iliyoko Yerusalemu inasemwa kuwa ilijengwa ‘kwa amri [“agizo,” pambizoni] ya Koreshi, na Dario, na Artashasta mfalme wa Uajemi.’ Wafalme hawa watatu, kwa kuianzisha, kuithibitisha tena, na kuikamilisha amri hiyo, waliifikisha kwenye ukamilifu uliotakiwa na unabii ili kutia alama mwanzo wa miaka 2300. Kwa kuuchukua mwaka 457 K.K., wakati ambapo amri hiyo ilikamilishwa, kuwa ndio tarehe ya amri hiyo, kila kipengele mahsusi cha unabii kuhusu yale majuma sabini kilionekana kuwa kimetimizwa.” The Great Controversy, 326.

Kutokana na amri tatu zinazoakilishwa na Cyrus mnamo 457 KK, kipindi cha “miaka 250” hufikia tamati katika historia iliyo kati ya vita vya Raphia mnamo 217 KK, wakati Ptolemy IV alimshinda Antiochus Mkuu, na mwaka 200 KK, wakati Antiochus kisha alimshinda Ptolemy katika vita vya Panium katika aya ya kumi na tano. Mstari huo unalinganisha Antiochus Magnus na Donald Trump. Mwanzoni mwa ufalme wa sita wa unabii wa Biblia, kuanzia 1776 hadi 1798, kuna kipindi cha “miaka 22” kinachoakilisha kuibuka kwa ufalme wa sita. Miaka hiyo “22” pia inaonyesha historia inayoakilishwa na nambari “22” mwishoni mwa historia ya ufalme wa sita, kuanzia 2001 hadi 2023. “22” ni ishara ya muungano wa Uungu na ubinadamu, unaotimizwa ndani ya historia ya ufalme wa sita wa unabii wa Biblia, ambaye ni mnyama wa nchi mwenye pembe ya nje ya itikadi ya Kirepubliki na pembe ya ndani ya Uprotestanti.

Kazi ambayo Kristo hutimiza kupitia muungano unaowakilishwa na "22" ni kazi ya mwisho ya Kristo katika Patakatifu pa Patakatifu, inayowakilishwa na kufutwa kwa dhambi, jambo ambalo, kulingana na Yoeli pamoja na ufafanuzi uliovuviwa wa Petro, hutokea wakati wa kumiminwa kwa mvua ya mwisho.

Basi tubuni, mrejee, ili dhambi zenu zifutwe, zitakapokuja nyakati za kuburudishwa kutoka kwa uwepo wa Bwana. Matendo 3:19.

Kufutwa kwa dhambi ni kazi ya mwisho ya Kuhani Mkuu wa mbinguni.

Kama zamani kale dhambi za watu ziliwekwa kwa imani juu ya dhabihu ya dhambi, na kupitia damu yake zikahamishwa, kwa mfano, hadi patakatifu pa duniani, vivyo hivyo katika agano jipya dhambi za watubu huwekwa kwa imani juu ya Kristo na, kwa hakika, huhamishwa hadi patakatifu pa mbinguni. Na kama utakaso wa kielelezo wa patakatifu pa duniani ulitekelezwa kwa kuondolewa kwa dhambi zilizokuwa zimelitia unajisi, vivyo hivyo utakaso halisi wa patakatifu pa mbinguni utakamilishwa kwa kuondolewa, yaani kufutwa, kwa dhambi zilizoandikwa huko. Lakini kabla ya hili kutimizwa, ni lazima kuwe na uchunguzi wa vitabu vya kumbukumbu ili kubaini ni nani ambao, kwa toba ya dhambi na imani katika Kristo,

wanaostahili manufaa ya upatanisho wake. Hivyo utakaso wa patakatifu unahusisha kazi ya uchunguzi - kazi ya hukumu. Kazi hii lazima ifanywe kabla ya kuja kwa Kristo kuwakomboa watu wake; kwa maana atakapokuja, ujira wake u pamoja naye, ili kumlipa kila mtu sawasawa na matendo yake. Ufunuo 22:12. The Great Controversy, 421.

Kazi iliyoanza tarehe 22 Oktoba 1844 ilianza katika kilele cha Mwito wa Usiku wa Manane, na kazi hiyo hukamilishwa katika kilele cha Mwito wa Usiku wa Manane, ambacho Petro anakitambulisha kuwa kipindi cha kufutwa kwa dhambi, kinachoashiria kipindi cha hukumu ya walio hai, wakati “nyakati za kuburudishwa” zinapowasili.

"Kazi ya hukumu ya uchunguzi na ya kufutwa kwa dhambi itatimizwa kabla ya marejeo ya pili ya Bwana. Kwa kuwa wafu watahukumiwa kwa mambo yaliyoandikwa katika vitabu, haiwezekani dhambi za wanadamu zifutwe mpaka baada ya ile hukumu ambamo kesi zao zitachunguzwa. Lakini mtume Petro atangaza wazi kwamba dhambi za waamini zitafutwa 'wakati nyakati za kuburudishwa zitakapokuja kutoka kwa uwepo wa Bwana; naye atamtuma Yesu Kristo.' Matendo 3:19, 20. Hukumu ya uchunguzi itakapofungwa, Kristo atakuja, na thawabu yake itakuwa pamoja naye ili ampe kila mtu kama kazi yake ilivyo." Pambano Kuu, 485.

"Nyakati za kuburudishwa" ndizo pia "nyakati za urejesho wa vitu vyote."

Tubuni basi, mrejee, ili dhambi zenu zifutwe, hapo zitakapokuja nyakati za kuburudishwa kutoka mbele za Bwana; naye atamtuma Yesu Kristo, aliyekwisha kuhubiriwa kwenu: ambaye mbingu lazima impokee hata nyakati za kurejeshwa kwa vitu vyote, ambazo Mungu amenena kwa kinywa cha manabii wake wote watakatifu tangu mwanzo wa ulimwengu. Matendo ya Mitume 3:19-21.

“Nyakati za kuburudishwa” hutoka “kwa uwepo wa Bwana,” nazo hutokea wakati “Yesu Kristo” anapotumwa. Malaika wa Ufunuo sura ya kumi aliposhuka tarehe 11 Agosti 1840, Dada White alitambua kwamba yule malaika “hakuwa mtu mwingine ila Yesu Kristo mwenyewe.” Kazi ambayo Kristo alianza tarehe 22 Oktoba 1844 iliandaliwa na historia ya 1840 hadi 1844; historia ambayo Dada White asema ilikuwa “udhihirisho tukufu wa nguvu za Mungu,” akiilinganisha historia hiyo yenyewe na kipindi cha Pentekoste katika siku za Petro, kisha akitumia mistari hiyo miwili ya historia ya kinabii kuelekeza mbele kushuka kwa malaika wa Ufunuo kumi na nane, aangazaye dunia kwa utukufu wake.

Malaika anayeshiriki katika kutangaza ujumbe wa malaika wa tatu ataangaza dunia yote kwa utukufu wake. Kazi ya kiwango cha dunia nzima na yenye nguvu isiyo ya kawaida inatabiriwa hapa. Harakati ya Adventi ya 1840-44 ilikuwa udhihirisho mtukufu wa nguvu za Mungu; ujumbe wa malaika wa kwanza ulipelekwa katika kila kituo cha umishonari ulimwenguni, na katika baadhi ya nchi kulikuwa na shauku ya kidini kubwa kuliko zote iliyowahi kushuhudiwa katika nchi yoyote tangu Mageuzi ya karne ya kumi na sita; lakini haya yote yatapitwa na harakati kuu yenye nguvu itakayokuwa chini ya onyo la mwisho la malaika wa tatu.

Kazi hiyo itafanana na ile ya Siku ya Pentekoste. Kama vile 'mvua ya awali' ilivyotolewa, katika kumiminwa kwa Roho Mtakatifu mwanzoni mwa injili, ili kusababisha kuota kwa

mbevu ya thamani, vivyo hivyo 'mvua ya baadaye' itatolewa mwishoni mwake kwa kukomaza mavuno. 'Ndipo tutamjua, tukiendelea kumjua Bwana; kutokea kwake kumeandaliwa kama asubuhi; naye atakuja kwetu kama mvua, kama mvua ya baadaye na ya awali juu ya nchi.' Hosea 6:3. 'Basi furahini, enyi wana wa Sayuni, na shangilieni katika Bwana Mungu wenu; kwa maana amewapeni mvua ya awali kwa kiasi, naye atasababisha inyeshe kwenu mvua, mvua ya awali, na mvua ya baadaye.' Yoeli 2:23. 'Katika siku za mwisho, asema Mungu, nitamimina Roho Wangu juu ya wote wenye mwili.' 'Na itakuwa kwamba kila mtu atakayeliitia jina la Bwana ataokolewa.' Matendo ya Mitume 2:17, 21.

Kazi kuu ya injili haitahitimishwa kwa udhirisho mdogo wa nguvu za Mungu kuliko ule ulioutambulisha mwanzo wake. Unabii uliotimizwa katika kumwagwa kwa mvua ya kwanza mwanzoni mwa injili utatimizwa tena katika mvua ya mwisho mwishoni mwake. Hapa ndipo 'nyakati za kuburudishwa' ambazo mtume Petro alizitazamia aliposema: "Basi tubuni, mkageuke, ili dhambi zenu zifutwe, zitakapokuja nyakati za kuburudishwa zitokazo kwa uwepo wa Bwana; naye atamtuma Yesu." Matendo 3:19, 20. Pambano Kuu, 611.

Harakati ya Adventi ya 1840 hadi 1844 ilikuwa udhirisho mtukufu wa nguvu za Mungu uliouleta ufunguzi wa kazi ya Kristo ya kutakasa patakatifu Pake. Historia hiyo ilianza wakati Yesu, akiwakilishwa kama malaika wa kwanza wa Ufunuo kumi na nne, alishuka tarehe 11 Agosti 1840, kama inavyowakilishwa katika sura ya kumi ya Ufunuo. Udhirisho wa nguvu za Mungu uliokuwa umeanza wakati huo uliendelea kukua hadi kufikia ufunguzi wa hukumu ya upelelezi, na kwa hiyo ukawa mfano wa udhirisho wa nguvu za Mungu ambao ungeendelea kukua hadi kufikia mwisho wa hukumu ya upelelezi. Kipindi cha mwisho kilianza tarehe 9/11, wakati Yesu alishuka tena kama malaika wa Ufunuo kumi na nane, wakati majengo makuu ya New York yalipoangushwa kwa mguso wa Mungu, na kazi ya hukumu ya upelelezi ilipobadilika kutoka kwa wafu kwenda kwa walio hai. Mvua huja wakati Yesu anapotumwa.

Yesu alifundisha kwamba tunapaswa kuomba ili tupokee, na Zekaria anasema kwamba tuombe mvua ya mwisho, wakati wa mvua ya mwisho. Hivyo basi, ni dhahiri kwamba ni lazima ujue kuwa upo katika wakati wa mvua ya mwisho, ili kutimiza agizo la Zekaria.

Mwombeni Bwana mvua wakati wa mvua ya mwisho; hivyo Bwana atafanya mawingu ya radi, naye atawapa manyunyu ya mvua, kwa kila mmoja majani ya kondeni. Zekaria 10:1.

Mnamo 9/11 Yesu alishuka kama malaika wa Ufunuo sura ya kumi na nane, na mvua ya mwisho ilianza kunyesha kwa manyunyu, lakini hunyesha tu juu ya wale wanaoifuata amri ya Zekaria ya "kuomba mvua ya mwisho," wakiwa na ufahamu wa kweli kwamba "nyakati za kuburudishwa" na urejesho wa vitu vyote vimewasili. Nafsi lazima "itambue" kwamba kipindi cha kinabii cha mvua ya mwisho kimewasili.

Hatupaswi kusubiri mvua ya mwisho. Inakuja juu ya wote watakaotambua na kujitwalia umande na manyunyu ya neema yanayoangukia juu yetu. Tunapokusanya vipande vya nuru, tunapothamini rehema za Mungu za hakika, anayependa tumtumainie Yeye, ndipo kila ahadi itatimizwa. [Isaya 61:11 imenukuliwa.] Dunia yote itajazwa na utukufu wa Mungu. Ufafanuzi wa Biblia wa Waadventista Wasabato, juzuu ya 7, 984.

Mnamo 9/11 nyakati za kuburudishwa zilianza, na kufutwa kwa dhambi za walio hai kulianza. Hukumu hiyo inaambatana na kanuni ya kwanza kabisa ya agano la hatua tatu la Ibrahimu. Kanuni hiyo ya kwanza ilikuwa kwamba, wakati Bwana alipowatoa Israeli kutoka utumwani Misri, angehukumu watu wake wa agano pamoja na taifa walimokuwa wakiishi kama wapitaji na wageni. Watu wa agano wa kwanza waliwakilisha kwa mfano watu wa agano wa mwisho, ambao ni mia na arobaini na nne elfu. Watu hao wa kinabii watahukumiwa kama pembe ya Kiprotestanti ya mnyama wa nchi, huku pembe ya Kirepublikani ya mnyama wa nchi nayo ikihukumiwa wakati uo huo.

Hukumu ya pembe ya Kijamhuri hufika mwishoni mwa historia yake; mwisho huo ni sheria ya Jumapili. Sheria ya Jumapili imewakilishwa katika utimilifu wa aya ya kumi na sita kuhusu Roma kutwaa mamlaka juu ya Yuda mnamo 63 K.K.—Siku ya Upatanisho, kwa mujibu wa baadhi ya wanahistoria.

Antioko Mkuu anawakilisha Marekani katika mistari kumi hadi kumi na tano. Ronald Reagan alishinda katika vita vya mstari wa kumi, vilivyokuwa kielelezo cha anguko la Umoja wa Kisovyeti lililotajwa katika mstari wa arobaini. Isaya 8:8 inatambua vita vilevile vinavyowakilishwa katika Danieli kumi na moja, mstari wa kumi na mstari wa arobaini, na mistari hiyo mitatu iliyo sambamba inairuhusu Urusi kutambuliwa kuwa mshindi katika vita vya Raphia vya mstari wa kumi na moja.

Vita vya Raphia katika aya ya kumi na moja vilikuwa mfano-tangulizi wa vita vya Ukraine kati ya mfalme wa kusini (Urusi) na nguvu ya kiwakala ya Upapa (Ukraine). Vita hivyo vilianzishwa na Utawala wa Obama katika kipindi cha papa wa kwanza kutoka nusu ya kusini ya dunia, ambaye pia alikuwa papa wa kwanza kutoka Amerika, ingawa alikuwa kutoka Amerika ya Kusini. “Kusini” ni ishara ya itikadi ya utandawazi, uspritizimu, na ukomunisti, na papa wa kwanza wa kusini kutoka Amerika alijiambatanisha na rais mfuasi wa utandawazi, Obama, wakati vita vya aya ya kumi na moja vilipowadia. Reagan, kama Marekani katika aya ya kumi, aliingia katika muungano wa siri na papa mwenye msimamo wa kihafidhina; kisha Wanazi wa Ukraine walitumiwa na rais mfuasi wa utandawazi katika kipindi cha papa mfuasi wa utandawazi. Marekani chini ya Trump, sasa iko katika uhusiano wa wazi na papa wa kwanza kutoka Amerika ya Kaskazini, anayedaiwa kuwa mhafidhina.

Reagan alikuwa na muungano wa siri na Mpinga Kristo wa unabii wa Biblia katika vita vya aya ya kumi, na Obama alianzisha vita vya aya ya kumi na moja, katika kipindi ambacho Papa pia alikuwa mfuasi wa utandawazi, sawa na Obama. Trump sasa yuko katika uhusiano wa wazi na Papa aliye sambamba na Reagan, isipokuwa kwamba ule muungano wa awali uliokuwa wa siri sasa ni muungano wa wazi. Mapapa watatu, na marais watatu, wanalingana na vita vitatu vya aya za kumi, kumi na moja na kumi na tano.

Kanisa la Roma ni la ajabu kwa werevu na ujanja wake. Linaweza kutambua yajayo. Linasubiri wakati wake, likiona kwamba makanisa ya Kiprotestanti yanatoa heshima kwake kwa kukubali sabato ya uongo, na kwamba yanajiandaa kuilazimisha kwa njia zile zile ambazo Kanisa hilo lilitumia katika siku za zamani. Wale wanaokataa nuru ya ukweli bado watautafuta

msaada wa nguvu hii inayodai kutokosea ili kutukuza taasisi iliyoanzishwa na Kanisa hilo. Si vigumu kubashiri jinsi ambavyo Kanisa hilo litakuja kwa wepesi kuwasaidia Waprotestanti katika kazi hii. Nani anayefahamu zaidi kuliko viongozi wa kipapa jinsi ya kushughulikia wale wasiotii kanisa?

Kanisa Katoliki la Roma, pamoja na matawi yake yote kote ulimwenguni, linaunda taasisi moja kubwa iliyo chini ya udhibiti wa Kiti cha Upapa, na iliyoundwa kuhudumia maslahi yake. Waamini wake mamilioni, katika kila nchi ulimwenguni, wanafundishwa kujihesabu kuwa wamefungwa kwa uaminifu kwa Papa. Haijalishi utaiifa wao au serikali zao, wanapaswa kuichukulia mamlaka ya kanisa kuwa ya juu kuliko nyingine zote. Ijapokuwa wanaweza kula kiapo cha kuahidi uaminifu wao kwa serikali, lakini nyuma ya hili kuna nadhiri ya utii kwa Roma, ikiwaondolea wajibu wa kila ahadi iliyo kinyume na maslahi yake.

Historia inashuhudia juhudi zake za ujanja na za kudumu za kujipenyeza katika masuala ya mataifa; na, alipopata nafasi ya kujikita, kuendeleza malengo yake mwenyewe, hata kwa uharibifu wa wakuu na watu. Mnamo mwaka 1204, Papa Innocent III alimfanya Peter II, mfalme wa Arragon, aape kiapo cha ajabu kifuatacho: 'Mimi, Peter, mfalme wa Waaragon, nakiri na naahidi kuwa daima mwaminifu na mtiifu kwa bwana wangu, Papa Innocent, kwa warithi wake wa Kikatoliki, na Kanisa la Kirumi, na kwa uaminifu kuhifadhi ufalme wangu katika utii wake, nikilitetea imani ya Kikatoliki, na kutesa upotovu wa uzushi.'-John Dowling, *The History of Romanism*, b. 5, ch. 6, sec. 55. Hili linaafikiana na madai kuhusu mamlaka ya pontifu wa Kirumi 'kwamba ni halali kwake kuwaondoa madarakani wafalme' na 'kwamba anaweza kuwaondolea raia wajibu wa utii kwa watawala wasio wa haki.'-Mosheim, b. 3, cent. 11, pt. 2, ch. 2, sec. 9, note 17.

Na ikumbukwe, Roma hujigamba kwamba haitabadilika kamwe. Kanuni za Gregori VII na Inosenti III bado ndizo kanuni za Kanisa Katoliki la Roma. Na laiti angekuwa na uwezo tu, angezitekeleza kwa nguvu ile ile sasa kama katika karne zilizopita. Waprotestanti hawajui sana wanachokifanya wanapopendekeza kukubali msaada wa Roma katika kazi ya kutukuza Jumapili. Wakati wao wameazimia kutimiza kusudi lao, Roma inalenga kuirudisha nguvu zake, kurejesha ukuu wake uliopotea. Kanuni ikishawekwa nchini Marekani kwamba kanisa laweza kutumia au kudhibiti nguvu za dola; kwamba matendo ya kidini yanaweza kulazimishwa kwa sheria za kiraia; kwa kifupi, kwamba mamlaka ya kanisa na serikali itatawala dhamiri za watu, basi ushindi wa Roma katika nchi hii utakuwa umehakikishwa.

Neno la Mungu limetoa onyo la hatari iliyo karibu kutokea; onyo hili likipuuzwa, ulimwengu wa Kiprotestanti utajifunza makusudi ya Roma yalivyo kwa kweli, lakini itakapokuwa imechelewa mno kuuepuka mtego. Kwa ukimya anazidi kuingia katika nguvu. Mafundisho yake yanatia ushawishi katika kumbi za kutunga sheria, katika makanisa, na katika mioyo ya wanadamu. Anajenga kwa wingi majengo yake marefu na madhubuti, na katika vyumba vyake vya ndani vilivyofichika mateso yake ya kale yatarudiwa. Kwa kificho na bila kushukiwa anaziimarisha nguvu zake ili kuendeleza malengo yake mwenyewe, wakati utakapofika kwake kushambulia. Anachotaka tu ni nafasi ya kimkakati, nayo tayari inatolewa kwake. Hivi karibuni tutaona na tutahisi kusudi la kipengele cha Kirumi lilivyo. Yeyote atakayesadiki na kutii Neno la Mungu atajipatia kebehi na mateso.

Mnamo 2016 Trump alichaguliwa, kisha wafuasi wa utandawazi waliowakilishwa na Biden waliiba uchaguzi wa 2020, lakini hilo hutambuliwa tu na wale walio na uoni wa 20/20. Katika aya ya kumi na tatu Donald Trump “anarudi” mwaka 2024, akiwa na nguvu nyingi kuliko wakati wowote ule, na anaanza maandalizi yake kwa ajili ya enzi ya dhahabu pamoja na vita vya Panium katika aya ya kumi na tano. Kisha Papa Leo akaja kuyasimika maono mwaka 2025, akiwa papa wa tatu aliyehusishwa na vita vitatu vya aya ya kumi hadi kumi na tano, na pia na marais watatu wa vita hivyo. Papa na marais wa kwanza na wa tatu wanachukuliwa kuwa wahafidhina, na papa na rais wa katikati walikuwa wafuasi wa utandawazi. Agano la kwanza lilikuwa la siri, la mwisho ni la wazi, kwa kuwa linawakilishwa katika aya ya kumi na nne kama ishara inayoyasimika maono ya nje ya unabii wa siku za mwisho.

Tarehe 31 Desemba 2023 kazi ya malaika wa kwanza, kama ilivyofananishwa na kazi ya amri ya kwanza, ilianza kuweka msingi. Jaribio la msingi lilihusu iwapo William Miller alikuwa sahihi au la katika utambuzi wake kwamba ni Roma ndiyo inayoyaweka maono imara katika aya ya kumi na nne. Utambuzi wa Miller wa Roma kuwa ndilo ishara iliyoyaweka maono ya kinabii ya siku za mwisho imara ni, kwa baadhi ya vipengele, wa maana zaidi kuliko zote kati ya kweli za msingi za Miller. Jinsi Miller alivyofikia baadhi ya uelewa fulani yaweza tu kutolewa kwa kutumia mantiki iliyotakaswa kwa wakati na mazingira yake, lakini kuhusu baadhi ya uvumbuzi wake wa kinabii, kuna ushuhuda mahsusi kabisa kuhusu kwa nini alifikia uelewa wake. Uelewa wake wa msingi kabisa ulikuwa ni utambuzi wake kwamba ni Roma inayoyaweka maono imara.

Miller anatoa ushuhuda moja kwa moja kuhusu jinsi alivyotafuta kuelewa lile lililo 'ondolewa' katika kitabu cha Danieli. Si tu kwamba anabainisha alikopata jibu lake, bali pia anazungumza juu ya msimko wake alipoigundua ile lulu aliyokuwa akiitafuta. Apollos Hale anarekodi ufafanuzi juu ya maandishi ya Miller mwenyewe, na katika kifungu kinachofuata Hale anaonyesha jinsi Miller alivyokuwa mwanafunzi wa unabii. Miller, akiwa mjumbe wa ile nuru ambayo iliondolewa muhuri mwaka 1798, ni mfano mtakatifu wa wale ambao Danieli aliwaita 'wenye hekima' wanao 'fahamu' wakati kitabu kinapo 'ondolewa muhuri'. Ushuhuda wa Miller kuhusu jinsi alivyoongozwa kuanza kujifunza Biblia ni mfano wa makusudi uliotolewa na Yeye anayedhibiti yote. Zingatia maendeleo ya Miller, kwa kuwa yeye ni mfano wa wenye hekima wanaoelewa kuongezeka kwa maarifa, hata ikiwa wao, kama Miller, hutoka katika giza la kosa.

"Katika mwezi wa Mei, 1816, nilitiwa hatiani moyoni, na Ee, ni tisho gani lililojaza nafsi yangu! Nilisahau kula. Mbingu zikaonekana kama shaba, na nchi kama chuma. Hivyo ndivyo nilivyoendelea hadi Oktoba, wakati Mungu alinifungua macho; na Ee, nafsi yangu, ni Mwokozi wa namna gani niliyemgundua Yesu kuwa! Dhambi zangu zikaanguka kutoka katika nafsi yangu kama mzigo: na hapo Biblia ilionekana kuwa wazi kwangu! Yote yalizungumza kumhusu Yesu; alikuwepo katika kila ukurasa na kila mstari. Ee, huo ulikuwa siku ya furaha! Nilitaka kwenda moja kwa moja nyumbani mbinguni; Yesu alikuwa yote kwangu, nami nilidhani ningeweza kuwafanya watu wote wamwone kama nilivyomwona, lakini nilikuwa nimekosea."

'Katika kipindi cha miaka kumi na miwili nilipokuwa mdeisti, nilisoma vitabu vyote vya historia nilivyoweza kupata; lakini sasa niliipenda Biblia. Ilifundisha juu ya Yesu! Hata hivyo,

bado kulikuwa na sehemu kubwa ya Biblia iliyonibakia gizani. Mnamo mwaka 1818 au 1819, nilipokuwa nikizungumza na rafiki mmoja niliyemtembelea, ambaye alikuwa amenifahamu na kunisikia nikizungumza nilipokuwa mdeisti, akauliza, kwa namna ya kuashiria jambo fulani, "Unafikiri nini kuhusu andiko hili, na lile?" akimaanisha yale maandiko ya kale niliyoyapinga nilipokuwa mdeisti. Nilifahamu alilokuwa akikusudia, nikajibu, "Ukinipa muda, nitakuambia yanamaanisha nini." "Unahitaji muda wa kiasi gani?" "Sijui, lakini nitakuambia," nikajibu, kwa kuwa sikuweza kuamini kwamba Mungu alikuwa ametoa ufunuo usioweza kueleweka. Ndipo nikaazimia kujifunza Biblia yangu, nikiamini kwamba ningeweza kubaini alichomaanisha Roho Mtakatifu. Lakini mara tu nilipoweka azimio hili, wazo likanijia—"Iwapo utakutana na kifungu usichoweza kukielewa, utafanyaje?"

Njia hii ya kujifunza Biblia ikaniingia akilini: nitachukua maneno ya vifungu kama hivyo, na kuyafuata kote katika Biblia, na kwa njia hiyo kujua maana yao. Nilikuwa na Concordance ya Cruden, [ilinuuliwa mnamo 1798] ambayo nadhani ndiyo bora zaidi duniani; kwa hiyo nikakitwaa hicho pamoja na Biblia yangu, nikaketi kwenye dawati langu, na sikusoma kitu kingine chochote, isipokuwa magazeti kidogo tu, kwa maana nilikuwa nimeazimia kujua Biblia yangu ilimaanisha nini. Nikaanza katika Mwanzo, nikasoma polepole; na nilipofika kwenye andiko ambalo sikuweza kulielewa, nikatafuta katika Biblia yote ili kujua lilimaanisha nini. Baada ya kupitia Biblia kwa namna hii, Ee, jinsi kweli ilivyong'aa na kuwa ya utukufu! Nikapata kile ambacho nimekuwa nikiwahubiri. Niliridhika kwamba kipindi cha mara saba kilifikia kikomo mwaka 1843. Kisha nikafikia zile siku 2300; zikanileta kwenye hitimisho lilelile; lakini sikuwa na wazo la kujua ni lini Mwokozi angekuja, wala sikuweza kuamini hilo; lakini nuru ilinipiga kwa nguvu kiasi kwamba sikujuu la kufanya. Sasa, nilifikiri, lazima nivae vichocheo na mkanda wa nyuma; sitatangulia Biblia, wala sitabaki nyuma yake. Chochote kile ambacho Biblia inafundisha, nitakishikilia. Hata hivyo kulikuwa bado na maandiko mengine ambayo sikuweza kuyaelewa.

"Hayo yanatosha kuhusu namna yake ya jumla ya kujifunza Biblia. Katika tukio jingine alieleza njia yake ya kubainisha maana ya andiko lililo mbele yetu—maana ya 'kile cha kila siku.' 'Nikasoma mbele zaidi,' akasema, 'wala sikuona mfano mwingine wowote ambamo lilipatikana, ila katika Danieli. Kisha nikachukua maneno yale yaliyokuwa yakiambatana nayo, "kuondoa." "Ataliondoa kile cha kila siku," "tangu wakati kile cha kila siku kitakapondolewa," n.k. Nikasoma mbele, nikadhani sitapata nuru juu ya andiko hilo; hatimaye nikafika 2 Wathesalonike 2:7, 8. "Kwa maana siri ya uasi sasa hivi inafanya kazi tayari; ila yeye azuiaye sasa ataendelea kuzuia, hata atakapoondolewa katika njia, ndipo yule mwovu atakapofunuliwa," n.k. Na nilipofika kwenye andiko hilo, Ee, ile kweli ilivyoonekana wazi na tukufu! Hapo ndipo ilipo! hicho ndicho "kile cha kila siku!" Basi sasa, Paulo anamaanisha nini kwa "yeye azuiaye sasa," yaani anayekwamisha? Kwa "mtu wa dhambi," na "yule mwovu," panakusudiwa Upapa. Basi, ni nini kinachozuia Upapa kufunuliwa? Ni Upagani; basi, "kile cha kila siku" lazima kimaanishe Upagani." Apollos Hale, The Second Advent Manual, 66.

Uongozi wa Majaliwa ya Mungu juu ya masomo ya Miller, kwa njia za kibinadamu pamoja na za Kimungu, umo katika kumbukumbu. Rafiki yake wa zamani alimhimiza, na mawazo yaliyomjia yalikuwa sauti ya malaika Gabrieli, ambaye Dada White anamtambua, "mstari juu ya mstari," kuwa ndiye malaika aliyemtembelea Miller mara kwa mara. Anataja "nyakati saba" kuwa

ugunduzi wake wa kwanza, kisha anatambua ile 2,300 kuwa shahidi wa pili wa "nyakati saba," kwa kuwa zote mbili zilimalizika mwaka 1843 (alivyoamini mwanzoni). Vifungu hivyo viwili vya unabii ndivyo ugunduzi wake wa alfa na omega, na katika uhusiano wao wa kinabii na Miller vinabainisha kosa ambalo lingerekebishwa na Samuel Snow kupitia ujumbe wa Kilio cha Usiku wa Manane ulioundua "harakati ya mwezi wa saba." Harakati ya Kilio cha Usiku wa Manane ndiyo ilikuwa "harakati ya mwezi wa saba" ilipoondoka katika makambi ya Exeter, kwa kuwa ilikuwa ikibainisha kuja kwa Bwana katika siku ya kumi ya mwezi wa saba, ambayo mwaka 1844 iliangukia tarehe 22 Oktoba.

Kosa linaloleta kutiwa nguvu kwa malaika wa pili linaakisiwa na uelewa wa awali wa Miller kwamba nyakati saba na miaka 2,300 zilihitimika pamoja mwaka 1843. Katika kifungu hicho, fundisho linalofuata linalojadiliwa ni jinsi Miller alivyokuja kuitambua Roma kama ishara inayothibitisha maono. Walimu wa historia ya Waadventista wanabainisha kwamba uelewa wote wa kinabii wa William Miller ulitegemea utambuzi wake wa mamlaka mbili za kuleta ukiwa. Alielewa kwamba mamlaka hizo mbili za kuleta ukiwa ni Roma ya kipagani na Roma ya kipapa, na alizona mamlaka hizo mbili katika 2 Wathesalonike alipopata kuelewa kwamba "daily" katika kitabu cha Danieli ni Roma ya kipagani. Kila muundo wa kinabii uliowasilishwa na Miller, ambaye Dada White anatufahamisha kwamba alitembelewa mara kwa mara na malaika, ulijengwa juu ya uelewa wake kwamba Roma ndiyo inayothibitisha maono. Kila mmoja wao!

Tangu tarehe 31 Desemba 2023, Simba wa kabila la Yuda amekuwa akifungua mihuri ya Ufunuo wa Yesu Kristo. Kuanzia hapo, mtihani wa msingi ulianza, nao ukafikia hitimisho lake wakati papa wa kwanza kutoka Marekani alipoanza utawala wake tarehe 8 Mei 2025. Wakati huo, mtihani wa hekalu ulianza.

Tutaendelea na masuala haya katika makala inayofuata, na tutatumia miaka "250" kama shahidi ili kuunga mkono utambuzi wetu kwamba jaribio la msingi lilitamatika kwa Papa wa sasa.